

E

16/20

1916.

Kiadvány sorszáma: 189

A földmiv. m. kir. minisztérium fenhatósága alatt álló
M. Kir. Növényélet- és Kórtani Állomás, Budapesten,

II., Debrői-út 17. sz.

Legfontosabb tudnivalók a perocidról.

A rézgalic hiány enyhítésére ajánlott perocid védekezőanyag használata mind szelesebb körben kezd elterjedni, s a jelen 1916. évben nagyon sokan fognak a szőlőjük permetezéséhez perocidot használni. Újabb peronoszpóra elleni védekezőanyagról lévén szó, nagyon is érthető, hogy igen sokan fordultak ezideig a m. kir. növényélet- és kórtani állomáshoz a perocid használatára vonatkozó szaktanácsokért. A következőkben a lehető legrövidebben foglalom össze azokat a legfontosabb tudnivalókat, amelyekre a perociddal permetező szőlőgazdának okvetlenül szüksége van.

A perocid rezet egyáltalában nem tartalmazó védekezőanyag, vegyi összetételében az ugynevezett „cerföldek“ szerepelnek kénsavas sók alakjában. A perocidban levő „cerföldek“ $\%$ -os mennyisége igen tág határok — saját vizsgálataim alapján 30% — 48% — között ingadozhatnak, s ez a magyarázata annak, hogy a perocid változó cerföldtartalma alapján egy bizonyos $\%$ -ú permetezőoldat elkészítéséhez a kevesebbet tartalmazó perocidból többet kell lemérni mint a magasabb cerföld tartalmu perocidból. Tehát aki a perocidból permetezőoldatot akar készíteni feltétlenül ismernie kell perocidjának a cerföld tartalmát, annnyival is inkább, mert a

perocid különösen alkalmas arra, hogy nálánál jóval értéktelenebb anyagokkal hamisítva hozzassák forgalomba.

A perocid a kereskedésben kétféle alakban jön forgalomba u. m. tiszta perocid és nyers perocid. Mind a kétféle perocid kristályos por-nemű anyag, a tiszta perocid rózsaszínes fehér avagy sárgásfehér, a nyers perocid pedig szürke színű. Lényegesebb különbség a kétféle perocid között az, hogy a tiszta perocid rendszeren több cerföldet tartalmaz mint a nyers perocid s így a nyers perocidból rendszeren többet kell venni, mint a tiszta perocidból.

Ha a perocid hosszabb ideig áll nedves helyen, akkor összezsomósodik, amiből következik, hogy a perocidot lehetőleg száraz helyen kell eltartani.

A perocidoldatot éppen úgy mint a bordói lé készítésekor a rézgálicoldatot, mésztej hozzáadásával kell közömbösíteni. A perocidoldat közömbösítéséhez szükséges mésztej készítéséhez használhatunk égetett meszet, porrá oltott meszet (a polgárdi-féle mészpor porrá oltott mész) vagy szalonnás meszet.

A perocid permetezőfolyadék készítéséhez le-mérendő anyagok mennyiségét — a 45% cerföldet tartalmazó tiszta perocidot véve alapul — a következő táblázat tünteti fel.

100 liter perocid permetező folyadék készítéséhez.

A permetező folyadék töménysége	Perocid oldathoz		M é s z t e j h e z			
	45% ^o -os tiszta perocid- ból	vizből	égetett mészből	porrá oltott mészből	szalon- nás mészből	vizből
2% ^o -os	2 kg	80 lit.	0.7 kg.	1 kg.	2 kg	20 liter
3% ^o -os	3 „	80 „	1 „	1.4 „	3 „	20 „
4% ^o -os	4 „	80 „	1.4 „	2 „	3 „	20 „

Ha a használandó tiszta vagy nyers perocid cerföld tartalma 45°/o nál több vagy kevesebb, akkor annak cerföld tartalma szerint a fenti táblázathoz feltüntetett perocid mennyiségtől eltérőleg, arányosan kevesebbet vagy többet mérünk le.

E táblázat adatai alapján a perocidos permetezőoldatnak — saját vizsgálataim alapján megállapított — készítési módját egy példán bemutatva a következőkben ismertetem.

Pl. a 3°/o-os permetezőoldat készítéséhez a közölt táblázat alapján lemérünk 3 kiló (45°/o-os) perocidot, külön egy kiló égetett meszet (ha égetett mészt helyett porrá oltott meszet használunk, akkor 1.4 kilót, ha pedig szalonnás meszet, akkor 3 kilót mérünk le), továbbá egy fakádba 80 liter vizet, egy vederbe vagy más alkalmas edénybe pedig 20 liter vizet. A lemért perocidot, miután az abban található nagyobb összecsomósodott részeket előbb porrá dörzsöltük, kis részletekben (körülbelül 10—15 dekát egyszerre) $\frac{1}{2}$ —1 perces időközökben belészórjuk a 80 liter vízbe s igen fontos, hogy a művelet alatt más valaki a vizet állandóan és erőteljesen keverje. Az összes perocid hozzáadása után a zavaros oldat még vagy 10 percig kavarandó s ez idő alatt az a személy, aki a perocidot szórta a vízbe, elkészítheti a mésztejet. A már lemért 1 kiló égetett meszet egy körülbelül 120 literes fakádba tesszük, a lemért 20 liter vízből kimerített 3—5 liter viz apránkénti hozzáadásával a meszet megoltjuk (ha porrá oltott meszet avagy szalonnás meszet használunk, az oltás természetesen elmarad) s a megoltott mészből, a 20 literből visszamaradt 15—17 liter vízzel mésztejet készítünk. Ezután a zavaros perocidoldatot¹⁾ részletekben folytonos kaválás

¹⁾ Nyers perocid használatakor a kád fenekére gyorsan leülepedő nehéz fekete szemcsés homokszerű üledéket természetesen nem keverjük hozzá a mésztejhez.

közben lassanként hozzáöntjük a mésztejhez s az összes 80 liter perocidoldatot hozzáöntése után a tejszerű oldatot még néhány percig kavargatjuk és a beléje mártott vörös lakmuszpapírossal megvizsgáljuk kémhatását. Ha azt észleljük, hogy a vörös lakmuszpapíros megkékül, vagyis a permetezőoldat lugos kémhatású, akkor az jó és mindjárt használható is, ellenkező esetben addig adunk hozzá még utólag mésztejet, míg a kívánt hatás nem mutatkozik.

A perocid feloldásához meleg vizet nem szabad használni, mert a perocid meleg vízben rosszabbul oldódik, mint hidegben.

Ami a permetezések időpontját és számát illeti ugyan úgy kell eljárni, mint a bordói lé használatánál.

Arra vonatkozólag, hogy hány 0/0-os permetezőoldat használandó, szabályul tekintendő, hogy minél erősebb a peronoszpora fellépése — minél jobban kedvez az időjárás s a szőlő fekvése (alacsony fekvésű) a peronoszpora kifejlődésének — annál magasabb 0/0 u (40/0-os) oldattal kell a permetezést végezni.

Mint hogy a perocid az eddigi kísérletek alapján a fürtperonospora leküzdésére nem bizonyult olyan hatásosnak mint a levél peronosporája ellen, ajánlatos a perociddal való permetezés mellett a *fürtöket* rézkénporral porozni, vagy ennek hiányában a fürtöket bordói lével bepermetezni.

Budapest, 1916. május.

Dr. Bodnár János

a m. kir. növényélet- és kórtani.
állomás vegyésze.

